

meren udtrykkeligt får tillagt en beføjelse til at forlange at der indhentes yderligere oplysninger, herunder forlange afholdt retsligt forhør efter reglerne i retsplejelovens § 1018. Endvidere foreslås indsat en bestemmelse om, at der i de tilfælde hvor dommeren er uenig i den beslutning, udvalgets flertal træffer, skal gøres en udtrykkelig bemærkning herom i udvalgets protokol, og at meddelelsen om afgørelsen skal indeholde en oplysning om dommerens afvigende opfattelse. I øvrigt opretholdes dommerens nuværende funktion som mødeleder, og dommeren yder fortsat udvalget vejledning om lovens forståelse og vurderingen af de foreliggende oplysninger.

Der foreslås en bemyndigelse til socialministeren til at fastsætte forretningsordenen for udvalgene, hvori de nærmere retningslinjer for disses virksomhed kan udformes. Heri vil det blive fastsat, at kun udvalgets medlemmer må deltage i mødet under voteringen. I forretningsordenen foreslås også fastsat regler om habilitet, således at det vil blive præciseret, at den pædagogisk-psykologisk sagkyndige ikke må have deltaget i sagens behandling i forvaltningen forud for forelæggelsen for udvalget.

Af hensyn til de kommuner, hvis kommunalbestyrelser består af så få medlemmer, at det ikke er praktisk muligt at opfylde kravet i forslaget § 126, stk. 3, foreslås, at der indsættes en hjemmel til, at socialministeren i disse tilfælde kan bortse fra dette krav.

Krav til sagsbehandlingen i sager om bistand til børn og unge.

Som fremhævet i kommissoriet for udvalget er der tale om et følsomt område, hvor det er af særlig betydning, at retssikkerheden er så stor som mulig. Heri ligger, at der også må stilles særlige krav til sagsbehandlingen i denne type sager. De særlige spørgsmål af sagsbehandlingsmæssig karakter er gengivet i tilslutning til bemærkningerne til de relevante bestemmelser, men som en generel rettesnor for sagsbehandlingen kan særligt nævnes vigtigheden af, at kommunen sørger for en løbende orientering af forældrene (og deres eventuelle repræsentant), barnet og den unge. Dette gælder i hele sagsforløbet, men er særlig vigtigt, hvis sagen undervejs skifter karakter fra frivillig til tvangsmæssig. Hvis forældrene skal have tillid til de afgørelser, der træffes, skal der spilles med åbne kort. Dette indebærer fx, at forældrene løbende skal orienteres om de oplysninger, der indhentes, og hvad der skrives om forældre og barn i journalen.

Efter offentlighedslovens § 6 er der notatpligt vedrørende en sags faktiske oplysninger, der er af betydning for en sags afgørelse, i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed. Det

karakteristiske for notatpligten er, at dens udstrækning beror på, hvilken funktion en oplysning har i forhold til kommunens behandling af sagen. Forvaltningen skal således være opmærksom på notatpligten, der har sammenhæng med pligten til efter forvaltningslovens § 19 at gøre parterne (forældrene) bekendt med oplysningerne og give dem lejlighed til at udtale sig (partshøring), inden der træffes afgørelse. Om disse bestemmelser henvises i øvrigt til Justitsministeriets vejledninger om henholdsvis forvaltningsloven (1986) og offentlighedsloven (1986). Det følger endvidere af de almindelige regler om god forvaltningsskik, at det skal fremgå, hvem der har udfærdiget noteringer i journalen eller har udstedt erklæringer, udtalelser eller lignende til brug for sagen.

I forbindelse med forberedelsen af en sag om tvangsmæssig gennemførelse af en anbringelse rejses af og til spørgsmål om forældrenes mulighed for at få barnet undersøgt af en læge eller psykolog, som forældrene selv vælger. Problemstillingen er behandlet af udvalget (betænkningen, side 124) og efterfølgende af Folketingets Ombudsmand (1990, side 253 ff, sag nr. 15-16). Den fra Ombudsmanden forelagte sag vedrørte en anmodning fra forældrene om, at deres børn blev undersøgt af en sagkyndig, som forældrene selv havde valgt, og hvis honorar de selv var indstillet på at betale. Ombudsmanden udtalte, at forældrene til et tvangsanbragt barn ikke uden videre har krav på, at forvaltningen indvilliger i, at barnet undersøges af fx en læge valgt af forældrene på eget initiativ. Ombudsmanden fandt dog, at et afslag måtte kræve ganske tungtvejende modstående hensyn set i forhold til forældrenes interesse i at tilvejebringe erklæring fra en uafhængig sagkyndig. Der henvises nærmere om dette spørgsmål til bemærkningerne nedenfor til § 66 d.

Regler for unge, der er fyldt 18 år.

I lovforslaget (§ 68 a) foreslås en fortsættelse af muligheden for, at unge, der er fyldt 18 år, også i fremtiden i en periode skal kunne tilbydes støtte i form af ophold i et godkendt opholdssted, jf. § 66 eller plads på en døgninstitution eller mulighed for ambulans behandling på en institution, jf. § 96.

Baggrunden herfor er, at der i betænkningens kap. 6, afsnit 2.4 (s. 92 ff) stilles forslag om, at foranstaltninger for børn og unge ophører ved det fyldte 18. år, men dog således at foranstaltninger i form af en rådgiver eller døgnophold i institution, plejefamilie eller andet egnet opholdssted kan *opretholdes* indtil den unge fylder 20 år, hvis den unge er indforstået hermed.